

Bruksela, 25 listopada 2015 r.
(OR. en)

14414/15

RECH 282
COMPET 531
SOC 684

NOTA

Od:	Komitet Stałych Przedstawicieli (część I)
Do:	Rada
Nr poprz. dok.:	13902/15 RECH 271 COMPET 503 SOC 650
Dotyczy:	Projekt konkluzji Rady w sprawie wzmocnienia równości płci w europejskiej przestrzeni badawczej – <i>Przyjęcie</i>

1. Prezydencja luksemburska uważa zapewnienie równości płci za jedno ze swoich najważniejszych zadań w dziedzinie badań naukowych i innowacji. W związku z tym prezydencja zaproponowała projekt konkluzji Rady na ten temat; był on omawiany przez Grupę Roboczą ds. Badań w dniach 12 i 26 października oraz 5 listopada 2015 r.
2. Na posiedzeniu 20 listopada 2015 r. Komitet Stałych Przedstawicieli przeanalizował przedmiotowy projekt konkluzji, rozstrzygnął pozostałe otwarte kwestie i postanowił przekazać projekt konkluzji Radzie (ds. Konkurencyjności) do przyjęcia na posiedzeniu w dniach 30 listopada – 1 grudnia 2015 r. Delegacja PL zgłosiła zastrzeżenie ogólne do tekstu, w świetle ostatnich wyborów krajowych.

3. Rada (ds. Konkurencyjności) jest zatem proszona o przyjęcie na posiedzeniu w dniach 30 listopada – 1 grudnia 2015 r. konkluzji zawartych w załączonym tekście.

* * *

Zmiany w stosunku do poprzedniego tekstu (dok. 13902/15) są zaznaczone **pogrubieniem** i **podkreśleniem** (tekst dodany).

**PROJEKT KONKLUZJI RADY W SPRAWIE WZMACNIANIA RÓWNOŚCI PŁCI¹
W EUROPEJSKIEJ PRZESTRZENI BADAWCZEJ²**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYWOŁUJĄC

- swoje konkluzje z dnia 18 kwietnia 2005 r. w sprawie wzmocnienia zasobów ludzkich w nauce i technologii na terenie Europejskiej Przestrzeni Badawczej³ (EPB), w których wzywa się państwa członkowskie do ustalenia celów dotyczących uczestnictwa kobiet, w szczególności poprzez znaczne zwiększenie liczby kobiet na stanowiskach kierowniczych z myślą osiągnięciu początkowego celu 25 % zajmowanych stanowisk w sektorze publicznym, jak również o zwiększeniu ich uczestnictwa w badaniach przemysłowych i działaniach z zakresu technologii;
- swoje konkluzje z dnia 30 maja 2008 r. w sprawie sprzyjających życiu rodzinnemu ścieżek rozwoju dla naukowców – w stronę modelu zintegrowanego⁴, w których zachęca się Komisję i państwa członkowskie do rozwijania zintegrowanego modelu ścieżek rozwoju dla naukowców, którego podstawą będzie właściwe połączenie strategii politycznych zapewniających badaczom warunki sprzyjające życiu rodzinnemu;
- swoje konkluzje z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie różnych zagadnień związanych z rozwojem europejskiej przestrzeni badawczej (EPB)⁵, w których uznaje się, że zmiany instytucjonalne wymagają strategii długoterminowej i wystarczającego finansowania, i w których podkreślono konieczność większego uwzględniania aspektu płci w europejskich badaniach;

¹ Na potrzeby niniejszego dokumentu „równość płci” obejmuje równowagę płci w zespołach badawczych na wszystkich szczeblach, równowagę płci w procesach decyzyjnych oraz uwzględnianie aspektu płci w przedmiocie badań naukowych i innowacji.

² PL: ogólne zastrzeżenie weryfikacji.

³ Dok. 8194/05.

⁴ Dok. 10212/08.

⁵ Dok. 10246/10.

- swoje konkluzje z dnia 11 grudnia 2012 r.⁶, w których stwierdza się, że jednym z najważniejszych priorytetów europejskiej przestrzeni badawczej jest równość płci i uwzględnianie aspektu płci w dziedzinie badań, oraz w których uznaje się, że należy usprawnić włączanie kwestii płci do planowania, oceny i prowadzenia badań, tak by skutecznie wspierać doskonałość w dziedzinie badań naukowych i innowacji;
- swoje konkluzje z dnia 21 lutego 2014 r. w sprawie przygotowanego przez Komisję sprawozdania z postępu prac w ramach europejskiej przestrzeni badawczej (EPB) za 2013 r.⁷, w których stwierdza się, że przy opracowywaniu planu działania w zakresie EPB na szczeblu europejskim należy uwzględnić nasilenie dążeń do systematycznego uwzględniania równości płci i aspektu płci w strategiach i programach dotyczących badań naukowych i innowacji;
- swoje konkluzje z dnia 5 grudnia 2014 r. w sprawie sprawozdania za 2014 r. z postępu prac dotyczących europejskiej przestrzeni badawczej⁸, w których – jeśli chodzi o kariery w świecie nauki – odnotowano ciągłe utrzymywanie się dyskryminacji ze względu na płeć, dysproporcji pod względem płci w przypadku decydentów, a także brak aspektu płci w większości krajowych programów badawczych, i w których zachęca się państwa członkowskie, by wspierały uwzględnianie aspektu płci i równość szans;
- swoje konkluzje z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie planu działania na lata 2015–2020 w zakresie europejskiej przestrzeni badawczej, w których Rada popiera przełożenie krajowego ustawodawstwa dotyczącego równości na skuteczne działania mające na celu zajęcie się dysproporcjami pod względem płci w instytucjach badawczych i organach decyzyjnych oraz lepsze uwzględnianie aspektu płci w politykach, programach i projektach w zakresie badań i rozwoju jako jeden z głównych priorytetów działań określonych w planie działania w zakresie EPB; w konkluzjach tych Rada wzywa także państwa członkowskie i Komisję do rozpoczęcia realizacji tego priorytetu poprzez właściwe działania określone w ich planach działania lub strategiach do połowy 2016 r.;
- rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie kobiet pracujących zawodowo w dziedzinie nauki i na uniwersytetach oraz problemu szklanego sufitu⁹;

⁶ Dok. 17649/12.

⁷ Dok. 6945/14.

⁸ Dok. 16599/14.

⁹ Dok. 2014/2251 (INI).

- komunikat Komisji z dnia 21 września 2010 r. zatytułowany „Strategia na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010–2015”¹⁰;
 - swoje konkluzje z dnia 26 października 2015 r. dotyczące planu działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020¹¹;
1. **PODKREŚLA**, że różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn utrzymują się już zbyt długo i że przyszły dobrobyt w Europie zależeć będzie od innowacji naukowych i technologicznych. Zapewnienie bardziej zróżnicowanej siły roboczej oraz bardziej wyrównanych szans dla kobiet i mężczyzn w dziedzinie badań naukowych i innowacji pozwoli Europie w pełni wykorzystać jej pulę siły roboczej i skarbnicę talentów;
 2. **PRZYZNAJE**, że równość płci w dziedzinie nauki przyczyni się do różnorodności, doskonałości i jakości w wynikach badań naukowych i sprawi, że badania te będą bardziej adekwatne do wyzwań socjalnych i społecznych, z którymi kobiety i mężczyźni muszą mierzyć się wspólnie. Wykorzystanie wszystkich talentów i stworzenie równych szans dla kobiet i mężczyzn jest nie tylko kwestią uczciwości, ale jest też istotne z punktu widzenia efektywności gospodarczej. Uwzględnienie równości płci przyczyni się do poprawy konkurencyjności UE, a także do wzrostu gospodarczego oraz tworzenia miejsc pracy;

REALIZACJA PLANU DZIAŁANIA W ZAKRESIE EPB

3. **POTWIERDZA** swoje zobowiązanie do wzmacniania równości płci w europejskiej przestrzeni badawczej. **UZNAJE**, że realizacja planu działania w zakresie EPB i wdrażanie priorytetu dotyczącego równości płci stanowi doskonałą okazję, aby przełożyć krajowe przepisy dotyczące równości na skuteczne działania w celu zajęcia się dysproporcjami pod względem płci w instytucjach badawczych i badawczych organach decyzyjnych oraz aby lepiej włączać aspekt płci do polityk, programów i projektów w zakresie badań naukowych i rozwoju. **ZACHĘCA** państwa członkowskie i Komisję do wyznaczenia ambitnych celów w zakresie równości płci oraz do podjęcia odpowiednich i konkretnych działań w ich planach działania lub strategiach wdrażania planu działania w zakresie EPB do połowy 2016 r.;

¹⁰ Dok. COM(2010)0491.

¹¹ Dok. 13201/15.

TRWAŁE ZMIANY KULTUROWE I INSTYTUCJONALNE

4. UZNAJE potrzebę stymulowania trwałych zmian kulturowych i instytucjonalnych w związanych z EPB krajowych planach działania i strategiach wdrażania planu działania w zakresie EPB na rzecz osiągnięcia równości płci oraz uwzględniania aspektu płci w przedmiocie i w programach badań naukowych i innowacji; ZACHEŃCA państwa członkowskie, by zmiany instytucjonalne uczyniły jednym z głównych elementów swoich krajowych ram polityki w zakresie równości płci w dziedzinie badań naukowych i innowacji; PODKREŚLA rolę, jaką na szczeblu instytucjonalnym mogą odegrać podnoszenie świadomości społecznej, edukacja, szkolenia i wymiana najlepszych praktyk w zakresie wzmacniania równości płci w badaniach naukowych i innowacjach;
5. ZWRACA SIĘ do państw członkowskich i podmiotów finansujących badania naukowe, by zapewniały zachęty dla podmiotów badawczych, w tym uczelni wyższych, do zmiany lub opracowania strategii dotyczących uwzględniania aspektu płci, planów dotyczących równości płci uwzględniających wymiar płci w treściach i programach badań i innowacji oraz by mobilizowały odpowiednie zasobów, aby zapewnić ich wdrożenie;
6. ZAUWAŻA, że zaledwie około 20 % stanowisk profesorskich zajmowanych jest przez kobiety, a zmiany w kierunku zapewnienia bardziej wyrównanych warunków następują bardzo powoli¹², i w związku z tym WZYWA państwa członkowskie i instytucje, by dążyły do wyznaczenia celów przewodnich na rzecz bardziej zrównoważonej reprezentacji kobiet i mężczyzn wśród kadry profesorskiej;
7. UWAŻA, że przejrzystość musi obowiązywać w przypadku rekrutacji i rozwoju kariery na wszystkich szczeblach, również w odniesieniu do procedur przyznawania grantów i stypendiów w dziedzinie badań naukowych i innowacji; WZYWA państwa członkowskie i podmioty finansujące badania do przedsięwzięcia środków, które zapewnią że przy podziale środków finansowych na badania naukowe nie będzie dochodziło do dyskryminacji ze względu na płeć;
8. APELUJE do podmiotów badawczych, w tym uczelni wyższych, o wspieranie w dziedzinie badań naukowych i innowacji takich warunków zatrudnienia i organizacji pracy, które będą elastyczne i będą sprzyjać życiu rodzinnemu, zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn, w tym o promowanie równego podziału obowiązków związanych z opieką oraz o przeprowadzanie przeglądu osiągnięć badaczy w celu wyeliminowania dyskryminacji ze względu na płeć;

¹² She Figures 2012. „Gender in Research and Innovation” (Aspekt płci w dziedzinie badań naukowych i innowacji).

9. ZACHĘCA państwa członkowskie, by we współpracy z Komisją wprowadziły odpowiednie narzędzia upowszechniania wiedzy na temat aspektu płci i budowania zdolności w tym zakresie w celu przeprowadzenia zmian instytucjonalnych, z uwzględnieniem prac Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn;
10. ZWRACA SIĘ do Komisji, by nadal wzmacniała wdrażanie, monitorowanie i ocenę wszystkich celów dotyczących równości płci zapisanych w programie „Horyzont 2020”, a dotyczących reprezentacji płci w zespołach badawczych, wśród decydentów, a także do aspektu płci w przedmiotach badań naukowych na wszystkich możliwych etapach cyklu badawczego; WZYWA Komisję, by przeanalizowała możliwość zapewnienia bardziej przekrojowych, przejrzystych danych zagregowanych pod względem płci oraz wskaźników dotyczących płci w odniesieniu do udziału kobiet i mężczyzn w charakterze oceniających i badaczy, a także w odniesieniu do włączania aspektu płci jako przedmiotu badań naukowych do projektów i programów finansowanych ze środków programu „Horyzont 2020”;
11. WZYWA Komisję i państwa członkowskie, by rozważyły włączenie równości płci oraz uwzględniania aspektu płci jako stałego elementu szkoleń i wydarzeń organizowanych przez krajowe punkty kontaktowe, a także włączenie tych zagadnień do materiałów informacyjnych i popularyzatorskich związanych z programem „Horyzont 2020”;
12. ZACHĘCA Komisję i państwa członkowskie, by rozważyły uwzględnienie między innymi aspektu płci w dialogu z państwami trzecimi prowadzonego w obszarze nauki, technologii i innowacji. WZYWA SFIC i Grupę Helsińską, by rozważyły opracowanie wspólnych wytycznych dotyczących perspektywy płci w odniesieniu do współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauki, technologii i innowacji;

RÓWNOWAGA PŁCI NA STANOWISKACH DECYZYJNYCH

13. ZAUWAŻA, że kobiety są nadal niedostatecznie reprezentowane na najwyższych stanowiskach decyzyjnych w świecie akademickim, zarówno wśród członków rad naukowych i administracyjnych, jak i wśród kierownictwa instytucji szkolnictwa wyższego¹³;

¹³ Wstępne dane z najbliższej publikacji statystyk „She Figures 2015”.

14. **PODKREŚLA** potrzebę dążenia do równowagi płci na stanowiskach kierowniczych i decyzyjnych poprzez odpowiednie środki. **WZYWA** odnośne władze do opracowania celów przewodnich, **na przykład celów ilościowych**, z myślą o poprawie równowagi płci w organach decyzyjnych, w tym w czołowych radach naukowych i zarządzających, w komisjach rekrutacyjnych i komisjach ds. awansów, a także w panelach oceniających oraz **ZACHĘCA** podmioty, które finansują i prowadzą badania naukowe, by osiągnęły te cele do roku 2020;
15. **ZWRACA SIĘ** do Komisji, aby w ścisłej współpracy z Grupą Helsińską zapewniała państwom członkowskim wsparcie w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami politycznymi związanymi z równowagą płci, w tym w opracowaniu wytycznych ułatwiających realizację celów przewodnich;

WIEDZA NA TEMAT ASPEKTU PŁCI I MONITOROWANIE

16. **WZYWA** państwa członkowskie by, we współpracy z Komisją w pełni wykorzystywały wzajemne uczenie się, także w ramach ERAC, oraz wymianę dobrych praktyk dotyczących równości płci w dziedzinie badań naukowych i innowacji; z uwzględnieniem zalecenia Grupy Helsińskiej oraz wyników projektów poświęconych tej tematyce a finansowanych z unijnych programów ramowych, takich jak GENDER-NET ERA-Net;
17. **ZACHĘCA** państwa członkowskie do zapewniania regularnego gromadzenia danych zagregowanych pod względem płci na potrzeby statystyk „She Figures” oraz – w miarę możliwości – przygotowywania wskaźników dotyczących płci w dziedzinie badań i innowacji i zapewnienia ich upowszechnienia;
18. **WZYWA** państwa członkowskie, by we współpracy z Komisją monitorowały, przy użyciu odpowiednich wskaźników, realizację polityk, założeń, celów przewodnich oraz działań dotyczących równości płci, na szczeblu instytucjonalnym, krajowym i na poziomie UE, a także **UZNAJE**, że ocena wyników i oddziaływania realizowanych działań jest niezbędna dla poprawy sytuacji.